

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Jana Ryby v právní věci žalobkyně: **nezl. M. T. T.**, zastoupena otcem: M. X. M., právně zastoupena Mgr. Andreou Urban Jarabicovou, se sídlem Brunclíkova 1823/4, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2014, č. j. MV-125956-7/SO-2012,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Předmět sporu

Žalobkyně se u Městského soudu v Praze domáhá svou žalobou zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo k jejímu odvolání změněno usnesení Ministerstva vnitra ze dne 5. 10. 2012, č. j. OAM-15327-5/TP-2012. Podle výsledného znění výroku bylo řízení o žádosti žalobkyně o povolení k trvalému pobytu na území České republiky podané dle § 88 odst. 3 ve vazbě na § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zastaveno podle § 169 odst. 8 písm. c) téhož zákona.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žádost nebyla podána v zákonné lhůtě, přičemž nebyly doloženy „důvody na vůli cizince nezávislé“, které by včasnému podání žádosti bránily.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

Žalobkyně v žalobě namítá, že žalovaný při svém rozhodování nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezvážil a náležitě nepřezkoumal okolnosti uvedené v § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, a proto je napadané rozhodnutí nepřezkoumatelné a nezákonné.

Žalobkyně má za to, že jak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak napadané rozhodnutí trpí vadou spočívající v tom, že se správní orgány obou stupňů nezabývaly důvody, pro které žádost o povolení k trvalému pobytu nebyla podána včas. Správní orgány pouze konstatují, že zákonnému zástupci žalobkyně nic nebránilo v podání žádosti o povolení k trvalému pobytu za žalobkyni. Správní orgány se se nevypořádaly s důsledky hospitalizace žalobkyně do osobní a psychické sféry jejího zákonného zástupce. Žalovaný nezohlednil těžkou psychickou situaci zákonného zástupce, který nepodal žádost o povolení k trvalému pobytu za žalobkyni včas, protože se strchoval o život předčasně narozené žalobkyně a taktéž se dostával z traumatu způsobeného smrtí dvojčete žalobkyně. Žalovaný ve svém rozhodnutí jen okrajově uvádí, že zákonný zástupce těžký psychický stav musí nejenom tvrdit, ale i doložit. K tomuto žalobkyně namítá, že je zcela přirozené a lidské a je v možnostech a schopnostech žalovaného posoudit a zhodnotit i bez jakéhokoliv lékařského vzdělání a podkladů, že smrt dítěte je traumatizujícím zážitkem, ze kterého se rodič vzpamatovává řadu měsíců či let, ba dokonce celý život. Tím spíše za situace, že i žalobkyně bojovala o život, a tedy její zákonný zástupce musel snášet další psychickou zátěž, když se bál o její život.

Žalobkyně poukazuje na to, že § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců pracuje s neurčitým právním pojmem „důvody na vůli cizince nezávislé“. Je dle ní zřejmé, že bylo záměrem zákonodárce použít co nejobecnějšího označení, které by pokrývalo co největší škálu životních situací. Právě z důvodu použití takového pojmu v zákoně, je kladen velký důraz na jeho aplikaci. Je tedy na správním uvážení žalovaného, jestli konkrétní námitky pod tento pojem podřadí nebo nikoliv. Žalobkyně má za to, že žalovaný tento pojem vůbec nepodrobil zkoumání, neudělal si úsudek o obsahu a rozsahu tohoto pojmu a vůbec se pak nevypořádal s námitkami zákonného zástupce v tom směru, zda je lze pod tento pojem podřadit. Tím došlo k porušení § 68 odst. 3 správního řádu, jelikož žalovaný ve svém rozhodnutí náležitě nezdůvodnil, proč námitky zákonného zástupce nelze podřadit a považovat za důvody na jeho vůli nezávislé.

Žalobkyně uvádí, že její zákonný zástupce začal činit všechny kroky pro vyřízení žádosti o povolení k trvalému pobytu ihned poté, co se zdravotní stav žalobkyně zlepšil, tedy když bylo jisté, že potíže překoná a kdy v rodině alespoň částečně opadl stres a zármutek. Žalobkyně byla hospitalizována do 6. 7. 2012. Zákonný zástupce již dne 2. 7. 2012 požádal o vyřízení cestovního pasu, který je potřebný k vyřízení žádosti o povolení k trvalému pobytu. Učinil tak hned, jakmile situace dovoľovala pořídit fotografie pro účely pořízení cestovního dokladu. Jakmile zákonný zástupce žalobkyně tento doklad obdržel (14. 7. 2012), podal neprodleně dne 16. 7. 2012 žádost o povolení k trvalému pobytu. Z jednání zákonného zástupce žalobkyně je zřejmé, že jeho nečinnost nebyla způsobená liknavostí či nezodpovědností, ale právě těžkou životní situací.

Žalobkyně má za to, že jednáním žalovaného došlo ke zcela nepřiměřenému zásahu do jejího rodinného a soukromého života, neboť v důsledku rozhodnutí žalovaného, zde pobývá

v ilegalitě, je jí zabráněno podat žádost o povolení k trvalému pobytu a je nucena k opuštění území, tedy je odtrhávána od rodiny, což je v příkrém rozporu s mezinárodními úmluvami o právech dítěte, kterými je Česká republika vázána, protože žádost o povolení k trvalému pobytu je možné za nynějšího stavu věci podat pouze na zastupitelském úřadě státu, kterého má žalobkyně občanství. Žalobkyně je nucena k vynaložení nemalých finančních prostředků na cestu do Vietnamu a k několikaměsíčnímu pobytu tam, protože řízení o její žádosti podané přes zastupitelský úřad může trvat i několik měsíců.

Žalobkyně dále uvádí, že tím, že bylo řízení o její žádosti zastaveno a nebylo o ní věcně rozhodnuto, je její postavení mnohem horší, jelikož v případě zamítnutí žádosti a následného odvolání, by se na ni vztahovala fikce pobytu (mohla by tak požívat všechny výhody trvalého pobytu včetně účasti na veřejném zdravotním pojištění). Tím, že řízení bylo zastaveno, tato fikce pobytu neexistuje a žalobkyně je povinna platit komerční zdravotní pojištění, které je velice drahé. Navíc časté návštěvy lékaře, které musí žalobkyně podstupovat, velice zatěžují rodinný rozpočet, protože všechny tyto úkony si musí hradit.

Žalobkyně navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí.

Ve vyjádření k obsahu žaloby žalovaný námitky žalobkyně odmítá a odkazuje na spisový materiál a napadené rozhodnutí. Napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky, které správní řád v § 68 odst. 3 stanoví pro odůvodnění rozhodnutí. Žalovaný přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jak se vypořádal s námitkami a z jakých důvodů je považoval za mylné či nerozhodné a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a výkladu právních předpisů.

Žalovaný setrvává na svém názoru, že otec žalobkyně mohl za ni žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podat v zákonné lhůtě 60 dnů (§ 88 odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců), neboť na jeho straně nebyly zjištěny žádné důvody na jeho vůli nezávislé, které mu objektivně znemožnily žádost podat.

Žalovaný upozorňuje na § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, dle kterého byl otec žalobkyně povinen existenci důvodů na jeho vůli nezávislých neprodleně Ministerstvu vnitra oznámit. Žádné takové důvody Ministerstvu vnitra oznámeny nebyly. Teprve až k podané žádosti otec žalobkyně doložil, že byla 3 měsíce po svém narození v nemocnici. Tuto skutečnost však nelze chápat jako důvod na vůli cizince nezávislý, který zabránil otci žádost podat, neboť otec žalobkyně hospitalizován nebyl a neprokázal, že by mu jeho fyzický či psychický stav zabránil žádost za žalobkyni podat. S ohledem na § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že důvody na vůli cizince nezávislé měl povinnost v řízení uplatnit a také doložit otec žalobkyně a nebylo na správním orgánu, aby tyto důvody sám zjišťoval.

Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

III. Posouzení žaloby

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Soud rozhodl ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.

Mezi stranami nebylo sporu o tom, že otec žalobkyně, byl podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců povinen za žalobkyni podat žádost o udělení povolení k trvalému pobytu, podal tuto žádost až po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Sporná byla toliko otázka, zda včasnému podání žádosti zabránily důvody nezávislé na vůli otce žalobkyně, které měl v rámci své rozhodovací činnosti zohlednit žalovaný. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu z hlediska žalobních bodů vyhodnotil žalobu jako nedůvodnou.

Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.*

Podle odstavce 3 věty první téhož ustanovení, *pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu.*

Podle odstavce 4 *doba podle odstavce 1 se považuje za prodlouženou, pokud podání žádosti v této době zabránily důvody na vůli cizince nezávislé, do doby, než tyto důvody pominou. Cizinec je povinen důvody podle věty první neprodleně oznámit policii, pobývá-li na území na krátkodobé vízum, nebo ministerstvu, pobývá-li na území na dlouhodobé vízum, povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu.*

Z citovaných ustanovení je zřejmé, že zákonný zástupce cizince narozeného na území České republiky musí podat žádost o udělení povolení k trvalému pobytu ve lhůtě šedesáti dnů ode dne narození. Žádost však může podat i po uplynutí této lhůty, pokud včasnému podání žádosti zabránily důvody nezávislé na vůli cizince. Mezi takové důvody lze nepochybně řadit onemocnění a jiné zdravotní komplikace, jak potvrdil i Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 6 As 62/2013 - 32, nebo v rozsudku ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014 - 31, www.nssoud.cz).

K tomu, aby mohly být zdravotní problémy (zde psychický stav otce žalobkyně) akceptovány jako důvod, který bránil včasnému podání žádosti, musí být současně splněno několik podmínek. Cizinec především musí tvrdit, že v době, kdy mu plynula lhůta pro podání žádosti, trpěl zdravotními problémy, a v souladu s § 52 správního řádu musí současně označit důkazy na podporu tohoto tvrzení. Dalším předpokladem je skutečnost, že cizinec splnil svou povinnost stanovenou v § 88 odst. 4 větě druhé zákona o pobytu cizinců, tj. že předmětný důvod neprodleně oznámil Ministerstvu vnitra.

V souzené věci je z obsahu správního spisu patrné, že otec žalobkyně za ni podal žádost o povolení k trvalému pobytu dne 16. 7. 2012. Žalobkyně se narodila dne 25. 4. 2012. Zákonná 60denní lhůta pro podání žádosti uplynula dne 25. 6. 2012. Žádost tak byla podána 21 dnů po skončení zákonné lhůty. K žádosti o povolení k trvalému pobytu bylo přiloženo prohlášení

otce žalobkyně o hospitalizaci žalobkyně v nemocnici v době 3 měsíců po porodu, lékařská zpráva ze dne 6. 7. 2012 o průběhu hospitalizace žalobkyně na oddělení neonatologie.

Za dané procesní situace žalovaný naprosto správně usoudil, že v průběhu správního řízení nebylo prokázáno, že by otci žalobkyně ve včasném podání žádosti bránil nějaký důvod nezávislý na jeho vůli. Nebyly totiž doloženy žádné doklady, které by potvrzovaly existenci překážek na straně otce žalobkyně, které by mu bránily podat žádost o povolení k trvalému pobytu žalobkyně včas. Předložené doklady toliko potvrzují, že hospitalizována byla žalobkyně a že lékařská péče byla poskytována žalobkyni. Není doloženo, že by hospitalizován byl otec žalobkyně, který byl povinen žádost za žalobkyni podat, popřípadě, že by lékařská péče byla poskytována otci žalobkyně. V žalobě je poukazováno na traumatizující psychický stav otce žalobkyně; ovšem tento poukaz se pohybuje pouze v rovině tvrzení. Soud souhlasí s žalobkyní potud, že úmrtí jednoho dítěte a těžký zdravotní stav dítěte druhého byl pro otce skličující, avšak otec žalobkyně nedoložil žádný doklad, který by prokazoval, že psychické trauma je takové intenzity, že by mu bránilo včas za žalobkyni podat žádost o povolení k trvalému pobytu.

Nadto soud zdůrazňuje, že i kdyby zde byly důvody na vůli cizince nezávislé, jejich pouhá (i doložená) existence nepostačuje k zákonnému prodloužení lhůty pro podání žádosti o povolení k trvalému pobytu. V § 88 odst. 4 věta druhá zákona o pobytu cizinců je stanovena ještě další podmínka, a to povinnost neprodleně oznámit Ministerstvu vnitra existenci důvodů na vůli cizinci nezávislých. Kromě toho, že nejsou v posuzované věci doloženy žádné důvody nezávislé na vůli otce žalobkyně, není zcela logicky ve spisové dokumentaci doloženo ani neprodlené oznámení takových důvodů příslušnému orgánu.

Za tohoto stavu, kdy nebyla k prodloužení lhůty pro podání žádosti podle § 88 odst. 4 zákona o pobytu cizinců splněna žádná z kumulativně stanovených podmínek, soud shledal, že žádost byla podána v době, kdy již otec žalobkyně nebyl k jejímu podání oprávněn, což naplňuje důvody pro zastavení řízení podle § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

Co se týče poukazu žalobkyně na potřebu obstarání cestovního dokladu, soud uvádí, že otec žalobkyně nemusel vyřizovat její cestovní doklad před podáním žádosti o povolení k trvalému pobytu, neboť cestovní doklad žalobkyně mohl předložit i dodatečně na výzvu správního orgánu; případně by byl dán důvod pro přerušení řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu do doby vyřízení cestovního dokladu žalobkyně orgány státu, jehož je státní příslušnicí.

Na vůli nezávislé důvody bránící včasnému podání žádosti otec žalobkyně nedoložil, žalobkyně se tudíž nemůže úspěšně domáhat porušení práva na rodinný a soukromý život ani porušení Úmluvy o právech dítěte (jejíž čl. 10 se nadto týká vstupu na území, nikoliv trvalého pobytu). Úvahy o právu na rodinný a soukromý život by byly na místě, kdyby bylo rozhodováno věcně. O žádosti žalobkyně však bylo rozhodnuto procesně – řízení bylo zastaveno.

Namítá-li žalobkyně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, soud se s ní neztotožňuje. V napadeném rozhodnutí ve spojení s rozhodnutím prvního stupně je jasně a srozumitelně vyložen důvod, pro který bylo řízení o žádosti žalobkyně zastaveno – je shrnuto, jaké podklady byly přiloženy k žádosti žalobkyně, je vysvětleno, že se dotýkají důvodů (hospitalizace a zdravotního stavu) na straně žalobkyně, avšak nebyly doloženy

žádné podklady týkající se důvodů opožděného podání žádosti na straně otce žalobkyně, který byl za žalobkyni povinen žádost o povolení k trvalému pobytu podat. Vytýká-li žalobkyně žalovanému, že se nezabýval tím, zda neurčitému právnímu pojmu „důvody na vůli cizince nezávislé“ lze posuzovanou situaci podřadit, z právě uvedeného, kdy ve vztahu k důvodům na straně otce žalobkyně nebyl doložen jediný podklad, plyne, že uvedenému neurčitému právnímu pojmu nebylo co podřazovat, resp. nebylo co s tímto neurčitým právním pojmem konfrontovat.

K poukazu žalobkyně, že její postavení je při zastavení řízení horší, než by bylo při věcném rozhodnutí o žádosti, soud konstatuje, že ze shora uvedeného plyne, že zákonné důvody pro zastavení řízení dány byly, tudíž nebyl dán prostor pro věcné posuzování žádosti.

Závěrem soud konstatuje, že jakkoli je situace žalobkyně a její rodiny tragická a pro všechny rodinné příslušníky včetně otce žalobkyně nepochybně složitá a traumatizující, nepovažuje rozhodnutí žalovaného za nepřiměřené tvrdé. Především má soud za to, že napadené rozhodnutí je zcela v souladu s dikcí § 88 zákona o pobytu cizinců, přičemž dle názoru soudu toto ustanovení je konstruováno nikoli tvrdě či nepřiměřeně přísně, ale poměrně vstřícně. Předně je poskytnuta pro podání žádosti o povolení k pobytu novorozeného cizince lhůta 60 dnů, která soudu připadá rozumná a přející. Nad rámec takto velkoryse stanovené lhůty pak zákon zavádí prostředek pro odstranění případné tvrdosti v institutu „důvodů na vůli cizince nezávislých“, který byl vyložen a aplikován výše. Záleželo pouze na žalobkyni (jejím otci), jaké navrhla důkazy k prokázání svých tvrzení; správním orgánům v tomto ohledu nelze vytýkat žádné pochybení.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 27. června 2016

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Hružová, DiS.